

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

249593

ความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเศรษฐกิจไทย

นางสาวชนานันท์ ทนุศัลย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

600254011

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

249593

ความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเศรษฐกิจไทย

นางสาวชนานันท์ หมุดคำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 8 5 1 6 0 2 2 9

STICKY INFORMATION IN THE THAI ECONOMY

MISS CHANANAN MUDKUM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics Program in Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเศรษฐกิจไทย

โดย

นางสาว ชนานันท์ หมุดคำ

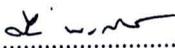
สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

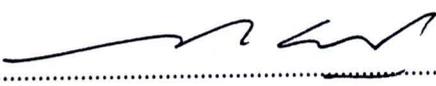
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมประวิณ มั่นประเสริฐ

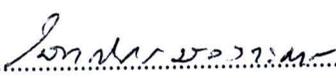
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

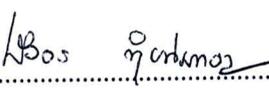

.....คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ตีรณ พงศ์มพัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ
(อาจารย์ ดร. ธนะพงษ์ โพธิ์ปิติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมประวิณ มั่นประเสริฐ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. โสทธิธร มัลลิกะมาส)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร ทับทิมทอง)

ชานันท์ หมุดคำ : ความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเศรษฐกิจไทย. (Sticky Information in Thai Economy) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร. สมประวิณ มั่นประเสริฐ, 93 หน้า.

249593

แบบจำลองความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นแบบจำลองสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการอธิบายความผันผวนทางเศรษฐกิจจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ใหม่ที่กล่าวถึงความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจมีความไม่สมบูรณ์ และผู้วางนโยบายจะสามารถดำเนินนโยบายการเงินกระตุ้นระบบเศรษฐกิจที่มีความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ในระยะสั้น การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าในระบบเศรษฐกิจไทยมีความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือไม่ รูปแบบการคาดการณ์เงินเฟ้อของครัวเรือนไทยเป็นอย่างไร และปริมาณข่าวสารเกี่ยวกับเงินเฟ้อมีผลต่อการปรับเปลี่ยนการคาดการณ์เงินเฟ้อของครัวเรือนไทย หรือไม่

งานศึกษานี้ นำแบบจำลองของ Carroll (2003) มาเป็นแบบจำลองต้นแบบในการศึกษา โดยเลือกศึกษาถึง ความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคาดการณ์เงินเฟ้อของครัวเรือนไทย ภายใต้สมมติฐานที่ว่า หากไม่มีความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระบบเศรษฐกิจค่าอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ที่ครัวเรือนไทยทุกครัวเรือนทราบควรมีค่าเท่ากับค่าอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ที่สะท้อนมาจากเส้นอัตราผลตอบแทนในตลาดพันธบัตร พร้อมทั้งศึกษาว่าครัวเรือนไทยมีรูปแบบการคาดการณ์เงินเฟ้อในลักษณะใดระหว่างมีการคาดการณ์อย่างมีเหตุผลหรือการคาดการณ์ที่มีการปรับตัว และทำการสร้างดัชนีที่แสดงถึงปริมาณการรายงานข่าวสารอัตราเงินเฟ้อเพื่อศึกษาว่าดัชนีดังกล่าวมีผลต่อการปรับเปลี่ยนค่าคาดการณ์เงินเฟ้อของครัวเรือนไทย หรือไม่

ผลการศึกษาที่ได้พบว่าครัวเรือนไทยมีความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคาดการณ์เงินเฟ้อ โดยพฤติกรรมการคาดการณ์เงินเฟ้อของครัวเรือนไทยส่วนใหญ่มักจะเป็นไปตามค่าเงินเฟ้อคาดการณ์เดิมที่ตนคาดในอดีต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ไม่ได้เป็นไปอย่างทั่วถึงในทันทีทันใด โดยครัวเรือนไทยที่มีรูปแบบการคาดการณ์เงินเฟ้ออย่างมีเหตุผลมีอัตราส่วนเพียงเล็กน้อย อีกทั้งปริมาณการรายงานข่าวสารอัตราเงินเฟ้อก็มิได้มีผลต่อความสามารถในการรับรู้ข่าวสารของครัวเรือนไทยซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวนำไปสู่ข้อสรุปนโยบายที่ว่าสามารถดำเนินนโยบายการเงินกระตุ้นระบบเศรษฐกิจได้ในระยะสั้น

สาขาวิชา.....เศรษฐศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต.....ชานันท์ หมุดคำ.....
ปีการศึกษา.....2553.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5185160229 : MAJOR ECONOMICS

KEYWORDS : STICKY INFORMATION / INFLATION EXPECTATION / RATIONAL EXPECTATION / ADAPTIVE EXPECTATION

CHANANAN MUDDKUM: STICKY INFORMATION IN THAI ECONOMY. THESIS
 ADVISOR: ASST.PROF. SOMPRAWIN MANPRASERT, Ph.D., 93 pp.

249593

According to the Keynesian economics, Sticky Information Models is one of the models that describe imperfect economy. Namely, this imperfection plays the important role to explain business cycle and policy maker can adopt the monetary policy to stimulate the economic system with sticky information in the short run, the objective of this study is to examine the existence of Sticky Information, form of the household's inflation expectations, effects from flow of information or household expectations.

This study applies the model from Carroll (2003), given there is no sticky information in the Thai economy, future inflation perceived by Thai households will be equal to inflation reflected by yield curve in the bond market. In addition, to study form of household's inflation expectations, we test the hypothesis against rational expectations and adaptive expectations. Furthermore, we used amount of news reported about inflation rate to test whether it will impact on household inflation expectations.

The results show that Thai households possess 'sticky' information knowledge expectations. Almost of Thai household's inflation expectation behavior will follow the past because changes of information is not disseminated thoroughly suddenly. Thai household who has rational expectations form in a small ratio. Moreover, the quantity of information report has not affected to Thai household's cognition. So the results of this study lead to policy implication that policy maker can operate the monetary policy to stimulate the economy system in the short run.

Field of Study :.....Economics.....Student's Signature.....ชานานันท์ มุดค่อม.....
 Academic Year :.....2010.....Advisor's Signature.....สมพรวิวัฒน์ มานprasert.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและปรารถนาดีเป็นอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมประวิณ มันประเสริฐ ที่คอยแนะนำและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อื่น ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร ทับทิมทอง รองศาสตราจารย์ ดร. โสทธิสร มัลลิกะมาส และอาจารย์ ดร. ธนะพงษ์ โพรพิติ ที่ได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง สำหรับความกรุณาที่ได้รับจากอาจารย์ทุกท่านในครั้งนี้ อีกทั้ง ขอขอบคุณที่มิเวาระห์ สนเทศธุรกิจธนาคารแห่งประเทศไทย และคุณอนุวรรตน์ ฉัตรแก้วมณี บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ข่าวสดที่เอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดียิ่งแก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอด ตลอดจนขอขอบพระคุณเหล่าคณาจารย์ผู้ซึ่งให้ความกรุณาถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ข้าพเจ้าตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีให้แก่ข้าพเจ้าตลอดมา ทั้งนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใดข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
1.5 โครงสร้างของการวิทยานิพนธ์.....	7
1.6 นิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมปริทัศน์.....	9
2.1 แนวคิดทฤษฎี.....	9
2.1.1 อุปทานรวมของสำนักเคนส์.....	9
2.1.1.1 แบบจำลองค่าจ้างตัวเงินปรับตัวได้ช้า.....	10
2.1.1.2 แบบจำลองราคาสินค้าปรับตัวได้ช้า.....	12
2.1.1.3 แบบจำลองความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลข่าวสาร.....	15
2.1.2 ทฤษฎีการคาดการณ์.....	26
2.1.2.1 การคาดการณ์ที่มีการปรับตัว.....	32
2.1.2.2 การคาดการณ์อย่างมีเหตุผล.....	34

2.2	วรรณกรรมปริทัศน์.....	39
2.2.1	งานศึกษาเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในระบบเศรษฐกิจ.....	41
2.2.2	งานศึกษาเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการหาค่าเงินเพื่อคาดการณ์จาก เส้นอัตราผลตอบแทน.....	50
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	57
3.1	แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา.....	57
3.2	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	62
3.3	วิธีการศึกษา.....	64
บทที่ 4	ผลการศึกษาและวิเคราะห์ผลการศึกษา.....	72
4.1	การหาค่าเงินเพื่อคาดการณ์จากข้อมูลจากความชันของเส้นอัตราผลตอบแทน.....	72
4.2	แบบจำลองความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของครัวเรือน และรูปแบบการคาดการณ์เงินเฟ้อของครัวเรือน.....	78
4.3	แบบจำลองความสามารถในการรับข่าวสารของครัวเรือนไทย.....	81
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1	สรุปผลการศึกษา.....	85
5.2	นัยเชิงนโยบาย.....	86
5.3	ข้อจำกัดของการศึกษา.....	88
5.4	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป.....	89
	รายการอ้างอิง.....	90
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	93

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการประมาณแบบจำลอง $(\pi^{y1} - \pi^{y0})_t = a + b(B1)_t + u_t$	72
ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าอัตราเงินเพื่อคาดการณ์ในปี 2006.....	73
ตารางที่ 3 ผลการประมาณค่าอัตราเงินเพื่อคาดการณ์ในปี 2007.....	73
ตารางที่ 4 ผลการประมาณค่าอัตราเงินเพื่อคาดการณ์ในปี 2008.....	74
ตารางที่ 5 ผลการประมาณค่าอัตราเงินเพื่อคาดการณ์ในปี 2009.....	74
ตารางที่ 6 สัดส่วนของสินค้าในตะกร้าดัชนีราคาสินค้าทั่วไปในปี 2550.....	76
ตารางที่ 7 ผลการประมาณแบบจำลอง $M_t[\pi_{t,t+1}] = \alpha_0 + \alpha_1 S_t[\pi_{t,t+1}] + \alpha_2 M_{t-1}[\pi_{t-1,t}] + \alpha_3 P_t[\pi_{t-1,t}] + \varepsilon_t$	78
ตารางที่ 8 ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (Error) ที่ได้จากการ ประมาณแบบจำลองความล่าช้าในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารกับดัชนีบอกปริมาณการ รายงานข่าวสารอัตราเงินเพื่อ (NEWS _t)	81
ตารางที่ 9 ผลการประมาณแบบจำลอง $GAPSQ = \alpha_0 + \alpha_1 NEWS_t$	82
ตารางที่ 10 ผลการประมาณแบบจำลอง $M_t - M_{t-1} = \lambda(S_t - M_{t-1})$	83

สารบัญภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1 ลักษณะของเส้นอุปทานรวมในระยะสั้นและระยะยาว.....	26
---	----